

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 31Ek/649/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120275636
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6120275636.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: ITALINOX Slovakia, s.r.o., so sídlom Ulica svornosti 100, 820 11 Bratislava - Podunajské Biskupice, IČO: 31 679 994, v konaní zast.: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 36 853 186, proti povinnému: O.. D. A., nar. XX.X.XXXX, T. XX/XX, XXX XX S., o vymoženie 397 651,25 EUR s príslušenstvom, o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, o sťažnosti oprávneného voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica vydaného vyšším súdnym úradníkom, sp. zn. 31Ek/649/2020 zo dňa 05.05.2020, takto

rozhodol:

Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 31Ek/649/2020 zo dňa 05.05.2020 v celom rozsahu zrušuje.

odôvodnenie:

1/ Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 31.03.2020 domáhal od povinného vymoženiu 397 651,25 EUR s prísl. na základe exekučného titulu - rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo/17/2015 2Obo/18/2015 zo dňa 29.03.2017.

2/ Vyšší súdny úradník vydal dňa 05.05.2020 rozhodnutie, ktorým návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. b/ Exekučného poriadku zamietol a nepriznal mu náhradu trov exekučného konania. V odôvodnení uviedol, že procesné podmienky predstavujú zákonné, objektívnym právom stanovené predpoklady, bez ktorých nemožno dospieť k rozhodnutiu vo veci samej. Súd je povinný skúmať procesné podmienky ex offo od začatia konania až do jeho skončenia kedykoľvek počas konania. Exekučný súd už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov na poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom, ktorý na to mal právomoc, či je vykonateľné po stránke formálnej a materiálnej, či oprávnený a povinný sú vecne legitimovaní, či je exekúcia navrhovaná v takom rozsahu, ktorý stačí k uspokojeniu oprávneného a či vymáhané právo nie je prekludované a pod.. Exekučný súd je povinný návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť, ak už pri postupe podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Ďalej uviedol, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci (prekážka res iudicata) a prekážka už začatého konania (prekážka litispendencie) predstavujú procesnú prevenciu proti porušeniu základného právneho princípu ne bis in idem (nie dvakrát o tej istej veci). Prekážka právoplatne rozhodnutej veci vylučuje možnosť vec znova prejednať, tvorí neodstrániteľnú vadu konania a jej existencia (zistenie) vedie k zastaveniu konania. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci je vymedzená dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. Totožnosť veci dáva rámec objektívnej hranici právoplatnosti rozhodnutia a je charakterizovaná totožnosťou nároku, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté za podmienky, že sa opiera o ten istý dôvod; ten je daný len vtedy, ak plynie z toho istého skutkového stavu. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom

konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petítom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 13. 10. 2009, sp. zn. 5 Cdo 120/2009).

3/ Z doplňujúcich informácií, ktoré oprávnený o peňažnom nároku uviedol v časti E) formulára, t. j. Vymáhaný nárok, vyšší súdny úradník zistil, že oprávnený dňa 13.06.2017 podal voči povinnému návrh na vykonanie exekúcie (sp. zn. 2Ek/28/2017), pričom vec bola pridelená súdnej exekútorke JUDr. Márii Bílej. Uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 17.2.2020 sp. zn. 30OdK/61/2020 (zverejneným dňa 21.2.2020 v OV č. 36/2020) bol na majetok povinného vyhlásený konkurz. V nadväznosti na to vydala poverená súdna exekútorka dňa 11.3.2020 Upovedomenie o zastavení exekúcie v zmysle § 61n ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku. Oprávnený v informáciách ďalej uviedol, že povinný po vyhlásení rozsudku NS SR, evidentne motivovaný hroziacim postihom jeho majetku, bezodplatne previedol na svoju sestru darovacou zmluvou zo dňa 05.04.2017 spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v k. ú. Henckovce, zapísaných na LV č. 100 vedenom Okresným úradom Rožňava, katastrálny odbor (rodinný dom, garáž a pozemky). Okresný súd Rožňava rozsudkom zo dňa 27.10.2017 č. k. 15C/20/2017-80 žalobe vyhovel a rozhodol, že darovacia zmluva zo dňa 5.4.2017 je voči oprávnenému neúčinná. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.12.2017. Oprávnený poukázal na znenie § 166h ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“) týkajúce odporovateľných právnych úkonov, v súlade s ktorým sa domáhal exekúcie postihnutím toho, čo neúčinným právnym úkonom ušlo z majetku povinného, t.j. exekúcie predajom spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach. Oprávnený súdu predložil exekučný titul - rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.3.2017 sp. zn. 2Obo 17/2015 2Obo 18/2015, upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti zo dňa 13.7.2017 sp. zn. 315EX 1295/17, rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 27.10.2017 č.k. 15C/20/2017-80, uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 17.2.2020 sp. zn. 30OdK/61/2020 a upovedomenie o zastavení exekúcie zo dňa 11.3.2020 sp. zn. 315EX 1295/17.

4/ Vyšší súdny úradník lustráciou v súdnych registroch ako aj z predložených dokumentov zistil, že na Okresnom súde Banská Bystrica sa viedlo exekučné konanie s tými istými účastníkmi na podklade toho istého exekučného titulu pod sp. zn. 2Ek/28/2017. Predmetné exekučné konanie bolo zastavené postupom podľa § 61n Exekučného poriadku, a to z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok povinného, pričom k zastaveniu exekučného konania došlo dňa 12.03.2020 doručením upovedomenia o zastavení exekúcie súdu. Rozsudok Okresného súdu Rožňava, č.k. 15C/20/2017-80, bol vydaný už dňa 27.10.2017 (pred vyhlásením oddlžovacieho konkurzu t. j. 22.02.2020) pričom oprávnený zastavenie exekúcie v konaní 2Ek/28/2017 nenamietal. V exekučnom konaní však môže dôjsť k zastaveniu exekúcie (t. j. štádiom konania po udelení poverenia) aj z dôvodov hmotnoprávných, ktoré možno stavať na rovnakú úroveň ako zamietnutie návrhu v základnom sporovom konaní. V takomto prípade predstavuje zastavenie exekúcie prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Ak však dôjde k zastaveniu exekúcie z procesných dôvodov, napr. oprávnený navrhne zastavenie exekúcie, nebráni neskôr oprávnenému prekážka veci rozhodnutej v tom, aby návrh na vykonanie exekúcie podal znovu (porovnaj Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3CoE/409/2016 zo dňa 15.11.2017).

5/ Nakoľko oprávnený sa domáhal vymoženia peňažného nároku, o ktorom už bolo hmotnoprávne rozhodnuté a to tak, že exekučné konanie bolo zastavené postupom podľa § 61n ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku z dôvodu vyhlásenia konkurzu, vyšší súdny úradník konštatoval, že zistil prekážku rozhodnutej veci (prekážka res iudicata), ktorá predstavuje neodstrániteľnú podmienku konania, pre ktorú je potrebné exekučné konanie zastaviť. Preto v súlade s ustanovením § 53 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol. Vzhľadom na skutočnosť, že došlo k zamietnutiu návrhu na vykonanie exekúcie v čase pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, kde účastníkom konania je iba oprávnený a konanie trpí vadou, pre ktorú súd poverenie na vykonanie

exekúcie nevydal, súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal.

6/ Proti rozhodnutiu bola v zákonom stanovenej lehote podaná sťažnosť oprávneného, ktorý rozhodnutie súdu považoval za nesprávne. Prekážka rei iudicatae, ako negatívna procesná podmienka, bráni opakovanému prejednaniu veci, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá. O tú istú vec pritom ide vtedy, ak sa medzi identickými subjektmi uplatňuje nárok založený na totožných skutkových okolnostiach (rovnako uvádza súd v ods. 9 a 10 napadnutého uznesenia). Prekážka veci právoplatne rozhodnutej však nie je daná vtedy, ak sa uplatnený nárok opiera o skutočnosti, ktoré tu v čase pôvodného návrhu neboli. Uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 17.2.2020 sp. zn. 30OdK/61/2020 (zverejneným dňa 21.2.2020 v OV č. 36/2020) bol na majetok povinného vyhlásený konkurz. Zároveň bol zbavený svojich dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze. V nadväznosti na to vzniká súdnemu exekútorovi v exekučnom konaní v súlade s § 167f ods. 2 ZoKR povinnosť bezodkladne vydať upovedomenie o zastavení exekúcie. Poverená súdna exekútorica JUDr. Mária Bíla vydala upovedomenie o zastavení exekúcie pod sp. zn. 315EX 1295/17 dňa 11.3.2020. Proti upovedomeniu o zastavení exekúcie z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok povinného zákon nepripúšťa námietky (§ 61n ods. 4 Exekučného poriadku a contrario). Oprávnený preto nemohol úspešne namietat zastavenie exekúcie, ako mu to nesprávne vyčítal súd (ods. 17 napadnutého uznesenia).

7/ Rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 27.10.2017 č.k. 15C/20/2017-80 súd rozhodol, že úkon, ktorým povinný previedol nehnuteľný majetok na svoju sestru, je voči oprávnenému právne neúčinný. V nadväznosti na úspešné odporovanie oprávnený legitímne využíva svoje právo podľa § 166h ods. 1 ZoKR a domáha sa uspokojenia judikovanej pohľadávky (celkovo prevyšujúcej 1.000.000,- EUR) z toho, čo odporovaným úkonom ušlo z majetku povinného. Z uvedeného vyplýva, že opätovným návrhom na vykonanie exekúcie oprávnený iba reaguje na zásadnú skutkovú zmenu, ktorá nastala vyhlásením konkurzu na majetok povinného. Navyše, prekážku rei iudicatae nevytvára každé rozhodnutie súdu; o to viac nie každé rozhodnutie súdneho exekútora. Podľa všeobecne ustálenej doktríny musí ísť o rozhodnutie vo veci samej. Upovedomenie súdneho exekútora o zastavení exekúcie podľa § 61n ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku však takým rozhodnutím nie je. Exekútor ním iba oznamuje účastníkom exekučného konania, že pre zákonnú prekážku sa exekúcia zastavuje. Tomuto záveru nasvedčuje aj skutočnosť, že ak sa konkurz zruší z dôvodu, že neboli splnené predpoklady na jeho vedenie, na zastavenie exekučného konania sa neprihliada (§ 167f ods. 5 ZKR). Exekučné konanie sa následne automaticky vracia do stavu, v akom bolo pred vyhlásením konkurzu. Obdobný režim zastavenia exekúcie nasleduje aj po vyhlásení „štandardného“ konkurzu alebo povolení reštrukturalizácie. V zmysle § 61n ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku je exekútor povinný vydať upovedomenie o zastavení exekúcie, ak z osobitného predpisu vyplýva, že sa exekúcia zastavila. Zákonodarca tu zvolil vhodnejšiu formuláciu, z ktorej zreteľne vyplýva, že upovedomenie o zastavení exekúcie má primárne informatívny charakter. Rozdielnosť v použitej terminológii je však na účely posúdenia procesnej povahy upovedomenia bez právneho významu (ŠTEVČEK, M., KOTRECOVÁ, A., TOMAŠOVIČ, M., MOLNÁR, P. a kol.: Exekučný poriadok. Komentár. 3. vydanie. C. H. Beck, Praha 2018, s. 386-387; priložené k sťažnosti). Per analogiam poukázal aj na § 5 ZoUNEK, keď po zastavení exekúcie, ku ktorej dochádza zo zákona, je súdny exekútor povinný vydať o tom upovedomenie. K zastaveniu exekúcie pritom môže dôjsť okrem iného aj z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok povinného [§ 2 ods. 1 písm. d) ZoUNEK]. Zároveň zákon výslovne pripúšťa možnosť opätovného iniciovania exekučného konania (§ 9 ZoUNEK). Je teda vylúčené, aby upovedomenie súdneho exekútora predstavovalo v novom konaní prekážku veci rozsúdenej. Právo domôcť sa výkonu vykonateľného rozhodnutia je integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Nesprávne rozhodnutie súdu o návrhu na vykonanie exekúcie tak môže viesť k odňatiu možnosti konať pred súdom, a to až na úrovni denegatio iustitiae (uznesenie NS SR zo dňa 10.11.2009 sp. zn. 4Cdo 148/2009, obdobne aj uznesenie NS SR 17.12.2009 sp. zn. 1Cdo 177/2009). Prípustnosť návrhu na vykonanie exekúcie musí byť súdom posudzovaná extenzívne a naopak prípadnú existenciu prekážky rei iudicata musí súd interpretovať reštriktívne (MAZÁK, J., OGURČÁK, Š.: Základy exekučného práva. Právnická fakulta UPJŠ, Košice 1996, s. 12; priložené k sťažnosti). O prekážku veci právoplatne rozhodnutej by v exekučnej veci mohlo ísť v prípade, ak by v rámci exekúcie došlo k splneniu exekučného titulu a oprávnený by na jeho podklade opakovane inicioval nové exekučné konanie (m.m. III. ÚS 130/04).

8/ Teleologickým výkladom zákona alebo jeho ustanovenia sa rozumie výklad orientujúci sa na účel právnej normy vyjadrenej v zákone, prípadne na účel právnej úpravy, ktorej súčasťou je. Za

teleologický výklad možno považovať aj výklad právnej normy v duchu účelu a hodnôt celého právneho poriadku (WINTR, J.: Metody a zásady interpretácie práva. Auditorium, Praha 2013, s. 123, priložené k sťažnosti). Pri výklade právnych predpisov nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu (I. ÚS 155/2017, II. ÚS 426/2012, III. ÚS 72/2010, I. ÚS 255/2010, III. ÚS 341/07). Súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s citovanou právnou normou, ktorá výslovne umožňuje oprávnenému (veriteľovi) uspokojiť svoju pohľadávku popri konkurze aj iným spôsobom. Formalistickým prístupom a zamietnutím návrhu oprávneného tak poprel základný účel citovanej právnej úpravy, ktorým je ochrana veriteľa pred nekalými úkonmi dlžníka. Ak by upovedomenie exekútora zakladalo za daných okolností prekážku právoplatne rozhodnutej veci právo domáhať sa uspokojenia pohľadávky postupom podľa § 166h ods. 1 ZKR by bolo prakticky nerealizovateľné. Po vyhlásení konkurzu by súdny exekútor vydal upovedomenie o zastavení exekúcie s účinkami *res iudicata*, na ktoré by museli súdy prihliadať *ex officio*. Akýkoľvek „opätovný“ návrh na vykonanie exekúcie by musel byť v konečnom výsledku zamietnutý. Pri akceptovaní prezentovaného výkladu by právna norma slúžila svojmu účelu iba formálne. Navyše, táto interpretácia aprobuje konanie dlžníka, ktorým ukracuje svojich veriteľov. Umožňovalo by mu to účelovo sa zbaviť majetku a následne sa domáhať ochrany v rámci oddĺženia bez akýchkoľvek následkov. Podotýkame, že povinný bol v tomto prípade rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.3.2017 sp. zn. 2Obo 17/2015 2Obo 18/2015 zaviazaný na peňažné plnenie vo výške 398.601,08 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,40 % p.a. zo sumy 286.571,60 EUR od 27.9.2003 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9,40 % p.a. zo sumy 112.029,48 EUR od 30.9.2003 do zaplatenia (ku dňu podaniu návrhu predstavoval kapitalizovaný úrokov z omeškania, po zohľadnení čiastkových úhrad, sumu vo výške 614.908,27 EUR). Pôvodne vedená exekúcia bola bezvýsledná a k čiastočnému (skôr symbolickému) uspokojeniu oprávneného môže viesť iba exekúcia na základe odporového rozsudku, ktorú priamo predpokladá § 166h ods. 1 ZKR. Vzhľadom na prezentované skutočnosti sa oprávnený domáha, aby sudca Okresného súdu Banská Bystrica v zmysle § 250 ods. 2 CSP sťažnosti v celom rozsahu vyhovel, uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

10/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

11/ Podľa § 250 ods. 2 CSP ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

12/ Podľa § 166a ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky: a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len "rozhodujúci deň"), b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu.

13/ Podľa § 166h ods. 1 ZoKR oddĺžením zostáva nedotknuté právo veriteľa, v rozsahu svojej pôvodnej pohľadávky domáhať sa podľa Občianskeho zákonníka jej uspokojenia z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to aj vtedy, ak pohľadávka veriteľa je premičaná, nevymáhateľná alebo nevykonateľná. Veriteľ má právo odporovať právnemu úkonu aj vtedy, ak by v konkurze vyhlásenom podľa druhej časti prvej hlavy bol inak oprávnený odporovať správca.

14/ Podľa § 167f ods. 1, 2 ZoKR na majetok podliehajúci konkurzu nemožno počas konkurzu začať ani viesť exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie. Ak bol vyhlásený konkurz, ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu rozhodlo o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú.

15/ Po preskúmaní sťažnosti voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sudca vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného je dôvodná.

16/ Exekučný súd už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov na poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom, ktorý na to mal právomoc, či je vykonateľné po stránke formálnej a materiálnej, či oprávnený a povinný sú vecne legitimovaní, či je exekúcia navrhovaná v takom rozsahu, ktorý stačí k uspokojeniu oprávneného a či vymáhané právo nie je prekludované. Exekučný súd je povinný návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť, ak už pri postupe podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Medzi dôvody, pre ktoré súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne podľa § 53 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku patria dôvody, pre ktoré by exekúcia musela byť zastavená, pričom dôvody zastavenia exekúcie sú ďalej upravené v § 61k ods. 1 a § 61n Exekučného poriadku.

17/ Vyšší súdny úradník návrh na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu zistenia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata), za ktorú v prejednávanej veci považoval rozhodnutie - upovedomenie o zastavení exekúcie 315EX 1295/17 zo dňa 11.03.2020 vydané súdnym exekútorom, JUDr. Máriou Bílou, so sídlom v Košiciach, Hlavná 115, a ktoré konanie medzi tými istými účastníkmi, bolo vedené tunajším súdom pod sp. zn. 2Ek/28/2017. Súdny exekútor zastavil exekúciu podľa § 61n ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku z dôvodu, že uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn. 30OdK/61/2020 zo dňa 17.02.2020 bol na povinného vyhlásený konkurz.

18/ Sudca sa nestotožnil s posúdením vyššieho súdneho úradníka, že také rozhodnutie predstavuje v novom exekučnom konaní prekážku res iudicata. Nejde totiž o meritórne rozhodnutie, nebolo ním rozhodnuté vo veci samej. Exekučný poriadok od 01.04.2017 umožnil súdnym exekútorom vydávať podľa § 61n ods. 1 upovedomenia o zastavení exekúcie, ide však len o rozhodnutia procesnej povahy, pričom účelom tejto právnej úpravy bolo odbremeniť exekučný súd od rozhodovacej agendy v prípadoch nesporných procesných situácií. Právomoc v exekučných veciach rozhodovať meritórne zostala súdu aj po 01.04.2017. Skutočnosť, že rozhodnutie o zastavení exekúcie treba považovať za procesné rozhodnutie, vyplýva najmä zo vzájomného vzťahu exekučného a konkurzného (insolvenčného) konania, keď exekučné konanie, v ktorom sa individuálne uspokojujú nároky veriteľov, musí ustúpiť konkurznému konaniu (niekedy označované ako generálna exekúcia), v ktorom sa nároky veriteľov uspokojujú kolektívne.

19/ Konkurz vyhlásený podľa IV. časti ZoKR je spojený s oddĺžením dlžníka, resp. je považovaný za jednu z foriem oddĺženia dlžníka. Oddĺženie podľa ustanovenia § 166e ods. 1 ZoKR dlžníka zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom. V dôsledku oddĺžovacieho konkurzu na majetok dlžníka však nedochádza k zastaveniu všetkých exekúcií dlžníka en bloc. Súdny exekútor vydá upovedomenie o zastavení exekúcie z dôvodu vyhláseného konkurzu podľa IV. časti ZoKR len v prípade, že sa v exekučnom konaní vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 167f ods. 2 ZoKR). Pokiaľ potom po zastavení exekučného konania z dôvodu konkurzu vyhláseného podľa IV. ZoKR oprávnený opätovne podá návrh na vykonanie exekúcie, musí exekučný súd vychádzať zo samotného uznesenia, ktorým bolo rozhodnuté o povolení konkurzu a oddĺžení dlžníka. Spôsobilým predmetom exekúcie sa po oddĺžení dlžníka nemôžu stať pohľadávky, ktorých sa oddĺženie dotklo a stali sa nevymáhateľnými, pretože na nevymáhateľnosť pohľadávok je súd povinný prihliadať ex offo v zmysle § 166e ods. 4 ZoKR prihliadať aj bez námietky. ZoKR však obsahuje aj špeciálne ustanovenie týkajúce sa nevymáhateľných pohľadávok - § 166h ods. 1, podľa ktorého i napriek tomu, že ide o nevymáhateľnú pohľadávku veriteľa, zostáva oddĺžením nedotknuté právo veriteľa v rozsahu svojej pôvodnej pohľadávky domáhať sa uspokojenia z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku.

20/ Exekučným titulom v posudzovanej veci je rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Obo/17/2015 2 Obo/18/2015 zo dňa 29.03.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17.05.2017. Jedná sa tak o pohľadávku podľa § 166a ods. 1 písm. a) ZoKR, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz a ktorá spadala do oddĺženia dlžníka. Oprávnený však v návrhu na vykonanie exekúcie uviedol, že sa voči povinnému úspešne domohol právnej neúčinnosti darovacej zmluvy zo dňa 05.04.2017,

ktorou povinný previedol nehnuteľnosti na tretiu osobu. Na dôkaz súdu predložil rozsudok Okresného súdu Rožňava, č.k. 15C/20/2017-80 zo dňa 27.10.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.12.2017. Nevymáhateľnosť pohľadávky neznamená zánik práva na plnenie, ale len jeho výrazné oslabenie. Dlžník môže túto pohľadávku plniť dobrovoľne a poskytnuté plnenie nie je plnením bez právneho dôvodu. Rovnako sú zachované práva na subsidiárne plnenia voči inej osobe, ak takéto právo je s pohľadávkou spojené. Veriteľ má právo domáhať sa svojej pôvodnej pohľadávky z toho, čo z dlžníkovho majetku ušlo. Odporovateľnosť sa uplatňuje a posudzuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a nie je viazaná na trvanie konkurzného konania. Úspešný veriteľ má potom právo na uspokojenie svojej pohľadávky z majetku tretej osoby, voči ktorej bude úspešná podaná odporovacia žaloba.

21/ V napadnutom rozhodnutí sa vyšší súdny úradník s rozsudkom Okresného súdu Rožňava, na ktorý oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie poukazoval, vysporiadal len tak, že hoci oprávnený v čase zastavenia exekúcie disponoval rozsudkom Okresného súdu Rožňava, nebránil sa proti rozhodnutiu o zastavení exekúcie. Poukázal, že rozhodnutie založené na hmotnoprávných dôvodoch zakladá prekážku *res iudicata* vo vzťahu ku konkrétnej veci, bližšie však taký hmotnoprávny dôvod neidentifikoval. Je nutné uvedomiť si, že konkurzné právo (upravené ZoKR) je súborom hmotnoprávných noriem (zasahujúcich najmä do záväzkových vzťahov účastníkov) a procesnoprávných noriem (postup súdu a ostatných procesných subjektov). Z upovedomenia o zastavení exekúcie nevyplýva, či súdny exekútor mal v čase rozhodnutia o zastavení exekúcie vedomosť o vyššie uvedenom rozsudku Okresného súdu Rožňava a či na toto rozhodnutie prihliadal aj v zmysle § 166h ods. 1 ZoKR. Preto nemožno vysloviť záver, že k zastaveniu exekúcie v tomto prípade došlo z pohľadu hmotného práva so zreteľom na vyhlásený oddlžovací konkurz a odporovateľný úkon dlžníka, ktorého neúčinnosť sa oprávnený úspešne domohol.

22/ Vo vzťahu k tvrdeniam oprávneného, že sa nemohol voči upovedomeniu o zastavení exekúcie brániť pre neprípustnosť námietok, súd zistil, že vo veci exekúcie oprávneného pod sp. zn. 2Ek 28/2017, súdna exekútorka vydala upovedomenie o zastavení exekúcie podľa nesprávneho zákonného ustanovenia, keď namiesto § 61n ods. 1 písm. g/ zastavila exekúciu podľa § 61n ods. 1 písm. f/ Exekučného poriadku. Hoci poznámky pod čiarou, ktoré sú uvedené pri normatívnom texte § 61n ods. 1 písm. f/ a g/ Exekučného poriadku, zhodne odkazujú na ZoKR, zo samotného znenia oboch ustanovení vyplýva rozdiel v tom, že kým norma pod písm. f/ uvádza, že zo ZoKR vyplýva, že sa exekúcia *ex lege* (zo zákona) zastavila, norma pod písm. g/ vyjadruje, že zo ZoKR vyplýva, že je tu dôvod na zastavenie exekúcie. ZoKR potom ustanovuje prípady, kedy k zastaveniu exekúcie dochádza zo zákona (konkurz vyhlásený podľa jeho II. časti - viď § 48 ZoKR a začatie reštrukturalizácie viď § 118 ods. 3 ZoKR). V uvedenom prípade však súdna exekútorka vydala upovedomenie o zastavení exekúcie z dôvodu vyhláseného tzv. oddlžovacieho konkurzu, ktorý sa spravuje IV. časťou ZoKR. Podľa §167f ods. 2 ZoKR sa exekúcia v prípade vyhláseného oddlžovacieho konkurzu nezastavuje zo zákona, ale ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu rozhodlo o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Teda dôvodom vydania upovedomenia o zastavení exekúcie mohli byť len skutočnosti podľa § 61n ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a voči takému upovedomeniu bolo možné v zmysle ustanovenia § 61n ods. 4 Exekučného poriadku vzniesť aj námietky. K nesprávnej kvalifikácii súdnej exekútorke a možnosti obrany možno dodať, že zákonodarcovia neviaže možnosť podania námietok vo väzbe na právne kvalifikovanie a vyjadrenie dôvodu súdnym exekútorom v tomto upovedomení, ale na danosť zákonom predvídaného dôvodu. Tento zásadný právny záver vyplýva nielen zo samotného znenia § 61n ods. 4 Exekučného poriadku, ale aj z toho, že tento procesný prostriedok nápravy nie je viazaný k procesnému úkonu súdneho exekútora (upovedomeniu o zastavení exekúcie) ale k dôvodom zastavenia (v opačnom prípade by uvedenom ustanovení uviedol, že proti upovedomeniam vydaným podľa odseku 1 písm. c/ až e/ a g/...). Táto „nečinnosť“ oprávneného (ktorú sám odôvodnil nemožnosťou podať námietky podľa poučenia), však v spojení s rozsudkom Okresného súdu Rožňava nemôže zakladať prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

23/ Na základe vyššie uvedených skutočností a právnych dôvodov, keď vyšší súdny úradník nesprávne posúdil súdnym exekútorom v konaní 2Ek/28/2017 vydané upovedomenie o zastavení exekúcie ako prekážku predstavujúcu v tomto konaní *res iudicata*, pričom sa nedostatočne vysporiadal s tvrdeniami oprávneného o účinkoch rozsudku Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 15C/20/2017-80 zo dňa 27.10.2017, na oddĺženie povinného vo vzťahu k možnosti vymáhania pohľadávky oprávneného z majetku tretej osoby, ktorý nadobudla od povinného právny úkon, ktorého právnej neúčinnosti sa

oprávnený uvedeným rozsudkom domohol, sudca ako nesprávne zrušil podľa § 250 ods. 2 CSP. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník opätovne preskúma návrh na vykonanie exekúcie, pri ktorom posúdi, či v dôsledku oddĺženia, so zreteľom na vyslovenú neúčinnosť odporovateľného úkonu dlžníka, sa pohľadávka oprávneného nestala nevymáhateľnou (§ 166h ZoKR), čo nebráni možnosti veriteľa (oprávneného) domáhať sa vykonania exekúcie v rozsahu toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku povinného. Pokiaľ dospeje k záveru, že pohľadávka, vymožená ktorej sa v exekúcii oprávnený domáha, sa s prihliadnutím na rozsudok Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 15C/20/2017-80 zo dňa 27.10.2017, nestala nevymáhateľnou a návrh neobsahuje iné nedostatky, pre ktoré by musel byť zamietnutý, bude postupovať podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku, pričom vo vyššie uvedených intenciách bude musieť byť vymedzený aj vymáhaný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).